Ner 238. ROK 1841. PONIEDZIAŁEK 18 PAŹDZIERNIKA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Łukasza Ewang.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Bratomił.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rozne uwagi
	6	27" 5' 542	+ 5° 4	2"' 18	Żaden	Pogoda z Chmurami	
15	2	3, 804	+ 14, 6	2, 98	Pł Zachodni słaby	"	
	6	2, 647	+ 10, 2	2, 99	" "	Pochmurno	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 15 do dnia 16 Października.

Conti Maryanna, Conti Michał, z Polski; — Stadnicki Juliusz hr., z Galicyi; — Kubaczek Jan, Wężyk Seweryn ob., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Wielopolski Alexander margrabia, Michalczewski Max., Cieszkowska Albina, Załkowski Jan, Zajączkowska Anna, do Polski; — Trubeckoi Barbara xżna, Tragio Edward, Ramm Alexander baron, Trautfetter Asko, do Galicyi.

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 10 *Października.* —

Wypis z protokółu sekretaryatu stanu królestwa Polskiego.

z Bożéj łaski
MY MIKOŁAJ PIERWSZY
Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski.
etc. etc. etc.

Rozkazawszy ukazem naszym z d. 21 stycznia (2 lutego) r. b. ażeby rubel srebrny przyjęty był za jednostkę menniczną i liczebną w Królestwie Polskiém; w dalszym ciągu tej woli naszéj, na przedstawienie rady administracyjnéj królestwa, rozkazaliśmy i rozkazujemy:

Art. 1) Od dnia 20 grudnia (1 stycznia) 1841/2 roku, rachunkowość rządowa i instytutów pod opieką rządu zostających, tudzież rachunkowość funduszów miejskich, pocztowych, ogniowych, kwaterunkowych, transportowych, fabrycznych, rzemieślniczych, szpitalnych i jakichkolwiekbądź zakładów, odbywać się ma w królestwie na ruble srebrne, kopiejki i pół kopiejki. Art. 2) Od dnia wskazanego artykułem poprzedzającym, we wszystkich czynnościach następujących:

a) kontraktach, układach, obligacyach, skryptach, rewersach, kwitach, słowem we wszelkich aktach, czy to przed pisarzami aktowemi, rejentami kancellaryi ziemiańskich i rejentami powiatowemi zeznanych, czy z prywatnym podpisem zdziałanych;

b) w wyrokach i decyzyach sądów cywilnych, w sprawach tak rządu z prywatnemi jakoteż między samemi prywatnemi osobami zapaść mających, gdy niemi ilości pieniężne, opłaty wypisów, i t. p. będą zasądzane;

c) w wyrokach sądów karnych, mocą których wyrzeczone zostały kary pieniężne;

d) w rachunkach z stosunków handlowych, przemysłowych i zakładowych, wynikających,

ilości pieniężne i opłaty, wyrażane i obliczane być mają nie inaczéj, jak w rublach srebrnych rossyjskich, kopiejkach i pół-kopiejkach. Art. 3) Odbywać się będzie, jak dotąd, na złote, rachunkowość władz towarzystwa kredytowgo ziemsk. wynikająca z pożyczek dozwolonėm prawem kredytowém z d. 1 (13) czerw. 1825 r. następném z d. 9 (21) kwiet. 1838 r., tudzież ta gałąź rachunkowości banku Polskiego, która tycze się pożyczek królestwa, przed rokiem 1841 zaciągnionych. Wszakże wszelkie nowe kupony, jakie wydane będą w latach następnych, bąć od tych pożyczek, bąć od listów zastawnych prawem kredytowém z lat 1825 i 1838 przepisanych zawierać mają w sobie obok złotych, także i wyrażenie wartości obliczonej na ruble srebrne. Art. 4) Tak długo, póki listy zastawne towarzystwa kredytowego na złote polskie wydawane będą wszelkie wpisy hypoteczne także na złote polskie, w rubryce właściwéj wykazu hypotecznego zapisywane będą. Jednakże w rubryce w któréj się wszelkie summy wyraźnie literami wypisują, obliczać należy złote polskie na ruble srebrne rossyjskie, kopiejki, i liczby tych także literami wypisywać.

Art. 5) Depozyta pieniężne, czy to przed datą 20 grudnia (1 stycznia) 1841/2 roku, czy po téj dacie bankowi lub prywatnym powierzone, bez warunku opłaty od nich procentu, zwracane być winny w takich samych gatunkach, w jakich skład ich nastąpił.

(Dokończenie nastąpi.)

— *Paryż 7 Października.* —

DEPESZA TELEGRAFICZNA.

Konsul francuzki do Ministra spraw zagranicznych

Malta 30 *Września. Oriental* przybyły tu dziś z rana o godzinie 10, mający na swym pokładzie kapitana Broun wysłanego z depeszami do królowéj Jmci angielskiéj z Chin przywiózł następującą wiadomość:

»Anglicy złamali przednie stanowiska Kantonu w dniach 23—27 maja. W chwili gdy już zabierali się uderzyć na Kanton, chińczycy poddali się; zapłacili 6 milionów dollarów (32,400,000 franków) kontrybucyi, i garnizon tatarski ustąpił z miasta dnia 5 czerwca. Wojsko angielskie powróciło do Hong-Kong. Dnia 18 czerwca kommodor angielski James Bremer przybył do Macao, i natychmiast wydał rozkazy eskadrze odpłynąć na północ, dla uderzenia jak mówią na Amog.«

Wczorajszy dziennik *Messager* zawiera: »Wiadomości z St. Sebastian donoszą o zaszłém powstaniu w Nawarze. Jenerał O'Donnel, na czele dwóch batalionów opanował cytadellę Pampeluny. Jenerał Ribero trzymał się jeszcze w mieście z 300 ludźmi wojska liniowego i gwardyą narodową.

Monitor Paryzki zawiera także: »Dowiadujemy się z St. Sebastyan, że poruszenie wojskowe zaszło w Pampelunie na korzyść królowéj Izabelli i matki jéj. Jenerał O'Donnel na czele dwóch batalionów opanował cytadellę.

»Część wojska wysłana przeciw niemu, mówią że się z nim połączyła. Jest obawa, że to poruszenie, może być w związku z ogólném powstaniem w całym kraju.«

— *Paryż 29. Września.* —

Moniteur który teraz bardzo rzadko używany bywa do ogłoszeń ministeryalnych, występuje dziś w obszernym artykule w obronie wiadomych już cyrkularzy ministra sprawiedliwości.

Dzienniki opozycyjne nie wiedzą co sądzić o wczorajszym artykule *Journal des Débats* w którym opiera się rozbrojeniu floty. Jedna część izb upatruje w tém przepowiednię nowych nieporozumień z Anglią, inne mniemają że ten artykuł ma tylko na celu okazać energią, aby późniejsza uległość dla żądać Anglii w łagodniejszém świetle przedstawiła się. *Siecle* mówi między innemi: »Nieuależy mniemać, żeby artykuł *dziennika rozpraw*, później kiedy będzie szło o wykonanie umówionych z Anglią kroków, stał się powodem kłopotu dla gabinetu. Któż silniéj głos podniósł jak *Journal des Débats* kiedy istnienie traktatu lipcowego zostało odkrytém. Któż bardziéj naglącym sposobem wzywał do odosobnienia, oporu i w razie potrzeby do wojny? To wszystko nie przeszkadzało temu dziennikowi trąbić na odwrót, kiedy przyszła chwila zatrąbienia do ataku! *J. d. Débats* powie późniéj, że żądał zatrzymania naszéj floty dopóki widział potrzebę, ale że teraz niemożna już dłużéj poświęcać równowagi naszych finansów i zatrudnień pokoju, widokom niegrożącéj już wojny. Ale my nieważając na te przepowiednie jakkolwiek one są uzasadnionemi, trzymać się będziemy tylko faktów. Tak albo nie? oto zapytujemy czy gabinet ma zamiar budżet marynarki na rok 1843 zmniejszyć o 36 milionow? — Tak! W takim razie my utrzymujemy że to będzie upadkiem naszego stanu morskiego i że względem tego upadku ułożono się z torysami, albowiem prassa ministeryalna angielska wymaga go jako rękojmi przymierza; i jedyną jéj winą jest, że odkryła plan na którego utajeniu tak wiele zależało jego autorom.«

W jednym liście z Mostaganem z d. 15 b. m. piszą: »Nasze miasteczko jest w nadzwyczajném wzburzeniu, nigdy nie widziano tu takiego ruchu. Pułk 24 liniowy i 1 batalion zuawów, przybyły dla wzmocnienia dywizyi którą Osman bej ma zainstalować w Maskara. Abd-El-Kader nie znajduje się już w Tekedempt. Podług bardzo pewnych wiadomości znajduje on się w okolicach Tremezen, gdzie czyni wszystko co może, aby kabylów zjednać sobie. Utrzymują, że w krótce ma mieć konferencyę z jednym z synów cesarza Marokańskiego. Pogoda jest najpomyślniejsza, morze zapowiada szybkie i szczęśliwe przeprawy, usposobienie żołnierzy nie może być lepszém, wszystko każe się spodziewać, że następna wyprawa będzie korzystniejszą. Słychać, że w dniu 20 mamy wyruszyć w pochód.

Moniteur Algérien z d. 22 zawiera co następuje: »Nadeszłe w téj chwili z prowincyi północnych raporta, donoszą, że jenerał gubernator w dniu 18 zwiedził Szerszel, a nazajutrz wylądował w Mostaganem. Kolumna która w dniu 14 wyszła z Oranu, przybyła tam już dniem pierwéj, nie spotkawszy w drodze ani jednego nieprzyjaciela. Wiadomości z zachodu brzmią coraz pomyślniéj względem stanu naszych spraw. 73 ludzi z jazdy Abd-El Kadera zbiegło z końmi bronią i bagażami i towarzyszyć będą naszéj wyprawie. Liczne pokolenia od których Abd-El Kader chciał pobrać podatki. zbuntowały się i wszystko każe się spodziewać, że nadchodząca wyprawa bardzo ważne rezultata przyniesie.«

Okręt liniowy *Diademe* otrzymał rozkaz udania się z Tulonu do Tunis. *Toulonais* który o tym donosi, dodaje, że sprawa tunetańska, którą uważano za ukończoną, jeszcze nie jest blizką rozwiązania. »Mówiliśmy już nieraz, mówi *Toulonais* o planach Anglii względem Tunis. Widoczném jest, że to mocarstwo, dąży do władania nad tą rejencyą, za pośrednictwem paszów tureckich, i że wylądowanie, któremu admirałowie Galbois i Lalande przeszkodzili, dopełnioném zostanie, jeśli rząd francuzki nie pospieszy oprzeć się temu, i jeśliby ten plan wykonanym został, wpływ Francyi na morzu śródziemném byłby zniweczonym i Algier byłby wtedy dla nas bezużyteczną posiadłością.«

Pan Thiers, przybył wczoraj do Paryża.

— *Anglia.* —

Rozprawy parlamentowe. Izba niższa 27 września. Budżet który kanclerz izby skarbowéj pan Goulbourn przedłożył, tycze się tylko summ dozwolonych w ciągu teraźniejszych posiedzeń i z wliczeniem przypadających w tym roku procentów od papierów izby skarbowéj, okazuje deficyt 5,067,432 f. st. Już jego poprzednik obliczył w przybliżeniu ten deficyt i to obliczenie okazało się rzetelném. Z tego powodu pan Goulbourn w przeszłym tygodniu podał projekt ufunduszowania 5 milionów f. s., z których jednak tymczasowo tylko 2,500,000 ma być zrealizowane. Ilość ta nie jest wielką, jednakże nie należy jéj podwyższać, albowiem dopóki papiery izby skarbowéj były jedynemi pewnemi obligacyami, można było liczbę ich powiększać; ale teraz, kiedy dobre wexle bankowe wyższy procent przynoszą, należałoby liczbę papierów skarbowych zmniejszać. W końcu pan Goulbourn żałował mocno że deficyt nie może być pokrytym bez powiększenia długu krajowego.

Po panu Goulbourn wystąpił przeszły kanclerz izby skarbowéj, pan Baring, z zarzutami przeciw planom finansowym gabinetu.

Najważniejszą na tém posiedzeniu była mowa lorda Palmerston. Przedstawił on raz jeszcze, jak niestósowném jest odraczać parlament do lutego, nie powiedziawszy pierwéj nic o zamiarach gabinetu w przedmiocie kwestyi finansowych i handlowych w obecnéj chwili tak ważnych; przypuścił on że wstrzemięźliwość pierwszego ministra ma powód w niejedności gabinetu pod względem zdania o prawie zbożowém, ale mniemał że sir Robert Peel musi posiadać dość siły i energii aby w obecnych groźnych stosunkach położyć koniec niezgodzie.

Posiedzenie 28 Września. Dziś po trzeci raz odczytanym został i przyjętym bil względem służby sądowéj. Następnie izba zmieniona w wydział rozprawiała znowu nad bilem przedłużenia kommissyi ubogich który po licznych sporach przeszedł przez wydział.

— *Londyn 28 Września.* —

Handel przemycarski towarów angielskich z Gibraltaru, tak znakomicie wzmógł się na rzece Guadiana, iż urzędnicy celni portugalscy i ich eskorta nie śmieją się ani pokazać. Kontrabandyści za pomocą zbrojnych czółen uczynili się formalnie panami rzeki.

— *Alexandrya 6 Września.* —

Mehmed Ali przekonawszy się że jego właściwe zamiary, które łączył z missyą swojego syna Said beja, nieznajdują przychylnego ucha w Konstantynopolu, widzi się zmuszonym jak dawniéj szukać swego utrzymania się w sobie samym, w zręczności swojéj i siłach jakie mu pozostały. Ponieważ wie jak mało może się

spuszczać na większą część swoich oficerów, zaczyna przeto oczyszczać swoję armię z tych wszystkich którym nie ufa. (Do téj kategoryi nie mógł przecież należeć Ahmed Menikli). Wielkie zmiany i redukcye zostały od niejakiego czasu rozpoczęte; bardzo wielu oficerów rozmaitych stopni, albo zupełnie oddalono ze służby, albo im inne przeznaczenia dano. Podobnież uczyniono w administracyi cywilnéj. Wszyscy Madirowie, Mamurowie, Szechowie el belled zostali nagle pozbawieni posad, a w ich miejsce mianowano oficerów i podoficerów armii. Około 300 oficerów rozdzielono po różnych prowincyach dla objęcia administracyi cywilnéj w rozmaitych okręgach. W znacznych wioskach zamiast dawnych szech el belled, dowodzą teraz sierżanci i podoficerowie, którym przydano po kilku żołnierzy aby potrzebnym rozporządzeniom spieszne wykonenie zapewnić. Prócz tego wyjąwszy kilku pułków służących za garnizon w Alexandryi, Kairo i kilku innych miastach, cała armia rozdzieloną jest po wsiach i zajmuje się robotami rolniczemi.

Doniesienia Urzędowe.

Pisarz Trybunału I. Instancyi.
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu

Podaje do publicznéj wiadomości, iż na żądanie Jana Kaczmarskiego O. M. Krakowa w Krakowie przy ulicy Grodzkiéj pod L. 252 zamieszkałego jako opiekuna małoletnich Alexandra i Pawła Schindlerów w drodze przymuszonego wywłaszczenia, na satysfakcyą summy złp. 4000 procentów i kosztów, sprzedany zostanie przez licytacyą publiczną dom w mieście Żydowskiém przy Krakowie pod L. 88 Lit. A. do spadkobierców po niegdy Symche Blumenfeld należący, którego granice są następujące: położoną jest ta realność w mieście żydowskiém przy Krakowie w gminie X. miejskiéj Okręgu II. cyrkule piątym M. Krakowa w parafii starozakonnych pod L. 88 frontem od południa graniczy z ulicą żydowską, od wschodu z domem pod L. 211 dawniéj Kolchorych, i podworcem do Józefa Bonde należącym, na zachód z Nr. 89 czyli z bużnicą wysoką zwaną, od północy z podworcem do Nr. 96 należącym i ulicą ciemną. Zajęcie téj realności uskutecznił Wojciech Dziarkowski komornik aktem z d. 21 maja 1821 r. i Andrzéj Borelowski aktem z dnia 21 kwietnia i 25 sierpnia r. b.

Warunki zaś licytacyi téj realności wyrokiem Trybunału I. Instancyi z d. 21 kwietnia i 25 sierpnia r. b. ustanowione są następujące.

1) Cena szacunkowa domu w mieście żydowskiém przy Krakowie pod L. 88 Lit. A. stósownie do wyroku Trybunału z dnia 25 sierpnia r. b. ustanowioną została w summie 5,000 złp. na pierwsze wywołanie, która w braku licytantów na trzecim terminie licytacyi do 2/3 części zniżoną zostanie i od tak zniżonéj ceny dalsza licytacya na tymże terminie rozpoczętą zostanie.

2) Chęć licytowania mający złoży 1/10 część powyższego szacunku jako *vadium* od złożenia którego sprzedaż popierający jest wolny.

3) Nabywca zapłaci podatki zaległe jeżeli się należą za rok ostatni, dalsze zaś jeżeli takowe przy klassyfikacyi utrzymanemi zostaną, zapłaci równie koszta licytacyi na ręce i za kwitem adwokata sprzedaż popierającego, a po zapłaceniu podatków z roku bieżącego i kosztów licytacyi wyrok dziedzictwa otrzyma.

4) Pozostały szacunek z wylicytowania zostanie przy nieruchomości z obowiązkiem płacenia procentu 5/100 od daty licytacyi aż do chwili wypłaty, który stósownie do wyroku klassyfikacyjnego tenże nabywca wypłaci.

5) Chcący zaofiarować 1/4 część wylicytowanego szacunku, winien będzie dopełniwszy form prawnych takową część złożyć w biórze Pisarza Trybunału.

6) Niedopełniający któregokolwiek z powyższych warunków utraci *vadium* i nowa licytacya na jego koszt i stratę ogłoszoną zostanie.

Sprzedaż powyższa odbywać się będzie na Audyencyi Trybunału I. Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu w Krakowie przy ulicy Grodzkiéj pod L. 106 posiedzenia swe odbywającego o godzinie 10 rano zaczynając, za popieraniem adwokata Adama Gołęberskiego.

Do któréj wyznaczają się trzy termina:

Pierwszy na dzień 17 grudnia) 1841 r.
Drugi na dzień 19 stycznia)
Trzeci na dzień 16 lutego) 1842 r.

Wzywają się przeto na takową wszyscy chęć kupna mający, tudzież wierzyciele prawo rzeczowe mający, aby się na pierwszym terminie licytacyi stawili i prawa swe przy ustanowieniu adwokata pod prekluzyą złożyli.

Kraków d. 12 października 1841 r.

Janicki.